

BEREGI ÚJSÁG

TÁRSADALMI, VÁRMEGYELI ÉS KÖZGAZDASÁGI ÉRDEKŰ HETILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Beregszász, Árpád-utca 29.

Laptulajdonos: a szerkesztő.

Felolós szerkesztő:

Dr. Kubowich Géza.

Előfizetési ár:

Egész évre 8 kor. Kiszámlázás részére 5 kor. Egyes szám ára 20 f

Hirdetési díjak:

30 szögig 1 kor. 60 szögig 2 kor. 100 szögig 4 kor. 200 szögig 8 kor.
Nyilttér postai sora 60 fillér.

Korán érett, fásult ifjuság.

Az ifjukor, ez a tündéresen ragyogó tavasz, melyben rózsák között vezeti az embereket egy nyájas, kedves angyal, kietlen téllé változott ebben a tulságosan okos világban. Körülbelül ezeket mondotta nekünk az ifjuságnak egy jó barátja Gondolkozunk a tárgy felett, szívünk összeszorult s egész feletünk bús sóhajjára zsugorodott össze.

Igaz, nagyon igaz. Tagadnunk nem lehet, hogy egészen másként érez, gondolkodik, cselekszik a jelen ifjusága, mint ahogyan a multak ifjusága érezett, gondolkozott, cselekedett. Valahányszor olvasunk ezekről valamit: elősmerjük, hogy szép volt, nagyon szép volt s mégis alig bírjuk elhinni, hogy igaz is volt. Mintha csak csodás tündérmesék félisteni vonásokkal felruházott alakjait látnók mozogni: annyi ezekben a megkapó, a lebilincselő, a bámulatos, a hihetetlen — önkéntelenül is rá megy ajkunk a nép kedvelt szólásmódjára: régen volt, talán igaz

sem volt! Olyan sok szép történetekben öröközték meg azok tetteit, annyi volt azokban a jóság, önzetlenség, igazság, összetartás, pályatársi szeretet és sok egyéb, hogy amint hallunk ezekről: hitetlenül mosolyogni kezdünk.

Az állítás való! A vádat azonban, mely azt követte s melynek nyilai a jelen ifjuságára hullottak, ez meg nem érdemelte. Nincs nép, nincs társulat, mely az általánosan ható erőktől el tudná magát szigetelni s mely elzárkózik a korszellemtől s annak eredményeitől. De nem is szabad ezt tennie! Az emberiség a folytonos haladásnak, vagy legalább is az örökké működő hullámszásnak gyermeke. Aki nem halad: az hátraesik. De ez a haladás sohasem történhetik bizonyos árnyoldalak nélkül, hiszen nincs napsugár árnyék nélkül, nincsen rózsza tövis nélkül. Aki pedig ezt a haladást nem tekintti s egyedül az azt követő árnyoldalakot hányja fel, hasonlít az olyan emberhez, aki még akkor is gucsmolja az égnek azur kárpitját, mikor azon

csak egy-egy gyűszűnyi feihőske uszdogál, aki meggyülvöli a lányokat — a teremtés virágait — mert köztük olyan is akad, akivel Vénus talán kissé mostohául bánt, amikor a szépség aján-dékát szétszotogatta.

Amikor evvel a kérdéssel foglalkozunk, nem tagadjuk az állítás igaz voltát. Elősmerjük, hogy a jelen ifjusága kissé felvilágosultabb, ridegebb, önzőbb, mint lennie kellene. De tiltakozunk a vád ellen, mely kizárólagosan reá irányul s melynek kicsi része őt is érheti ugyan, de amelynek legnagyobb részét épenséggel meg nem érdemelte.

Mindenekelőtt azt kell vizsgálnunk; vajjon egyedül csak az ifjuság hibás-e vagy pedig a körülmények-e azok, melyekre majdnem mindent rárohatunk. Nem akarunk túllóni a célon, nem akarjuk az ifjuságot teljesen hibátlan-nak mondani ezért is, csak azt állítjuk, hogy a legnagyobb kifogás bizonyos körülményekre vezethető vissza, melyek ellen az ifjuság keveset tehet.

A „BEREGI ÚJSÁG” TÁRCÁJA.

A SORS.

Egekbe nyúló bérc fokán
Fajzán szép lány állt tétován,
Elmerülve nézett a tájra,
Gyönyörködve soká csodálta,
Ott állt igazve,
Es hirtelen mi tünt eszébe?
Felkapott egy ködarabot,
Ledobta, nagyot kacagott . . .
S nézte, nézte,
Hogy fut a mélybe
Az a hitvány kis ködarab,
Ni, legfeljebb ökölnyi csak
S hogy gurul, siet, hogy forog!
— Az alvó visszhang felmorog,
Gyík és kígyó ijedve rebben, —
De meg nem áll, fut az, veszetten,
Végig szántja a zöld mohát
S tovább . . . tovább . . .
Reszketnek a borókafák.

Félve kapkodják ágaik . . .
De a kis szörny tovább sivit,
Nekivág egy kiálló bérceket,
Fut egyenest kopasz fejének . . .
Nagyot koppan . . . S csodák csodája
Mering a szikla koronája!
Pedig szilárdan, mereven
Ott állt már sok-sok ezreden.
Fég verte, csapta,
Isten haragja
A tüzes villám ágyúzott rája,
Daccal kiállta
S im most megrázkódik, remeg,
Akárcsak az őriás ember,
Ki el nem vérzett száz meg száz sebbel
S éppen elég,
Egy semmiség,
Ha szíven egy kis ér reped . . .
Óh, éppen így járt ott a hegy.
Csucos feje,
Legteteje,
Ezt a kis ütést várta tán?
S indul már a kis kö után,
Először lomhán, száz mázsa testtel,

Majd versenyt ugrál száz evettel,
S már menydörög, zúg mint az orkán,
Robog, száguld; fán, sziklák ormán,
Attáncol, mindent elseper — — —
— S a bérc fokán
Ott áll a lány,
Tapsol, kiált: pompás, remek
— Persze nem hallik oda fel
Mily rémesen,
Keservesen
Fajgatnak lenn az — emberek . . .

A sors ez a pajzán leány,
Fejünk felett
El-eldob egy:
Artatlan kis kavicszemét,
Mit tudja ő, mit sejt ő,
Mit tesz az a parányi kö?
Hogy sziklát zúdit ránk vele.
Hogy a föld is reszket bele,
Nem hallja: lenn, hogy fajgatunk,
Ő csak kacag s mi — meghalunk!

Bodnár István.

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint, hathatós szer: **tüdőbetegségeknél, légzőszervek hurutos bajoknál** ugymint **idült bronchitis, szá-márhurut** és különösen **lábadozóknál influenza után**

Sirolin,

ajánlatik Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpöttet és megszünt az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4 koronáért kapható. Figyeljünk, hogy minden üveg alantli óggel legyen ellátva:

F. Hoffmann-La Roche & Co. vegyészeti gyár Basel (Svájc)

Soha nem volt az emberiség a felvilágosodottságnak, műveltségnek azon a fokán, melyen jelenleg áll. Soha nem lehettek tehát olyan nagyok ezek az árnyoldalak, mint épen a jelenben. Az emberiség mai fejlettségéhez legfeljebb a klasszikus ó-kort lehet hasonlítani, de azt is csak némileg és viszonylagosan. Azt pedig senki nem állíthatja, hogy ez az annyszor gyönyörűségesebbnek mondott idő híjával volt a ferdeségeknek, igazságtalanságoknak és társadalmi bajoknak. Volt ott bizony ezekből szépecskén, még sem akarjuk elhinni, mert senki sem élt akkor közülünk. A multat pedig mindig sokkal-sokkal szebbnek látjuk, mint a jelent. Olyanok vagyunk, mint Ádám az „Ember tragédiájá”-ban, örökké követelők és elégedetlenek. Télen hányszor visszavánjuk a nyarat, verőfényes képeivel, aranyos napsugarával, pompázó virágaival: alig jut eszünkbe a rettentő melegség, mely akkor a finomabb idegzetű embert a munkára csaknem képzelenné teszi. Erősen hiszem, hogy minden kornak meg volt a maga jó és rossz oldala, a régiak hiszékenyebb lelkökkel természetesen szebbnek találták a magok világát, mint mi az elégedetlenebbek, gondolkozóbbak s bizonyára fásultabbak a magunk korát, holott egyik sem ért többet a másiknál.

De menjünk tovább. Gondolkozunk csak a középiskolák tanügyi szervezetéről, mely teletömi a gyermekek fejét rengeteg mellőzhető dologgal, mely előli eredeti gondolkozási képességeket, megrontja idegeiket s mely tanít, de é mellett nem nevel, nem nemesít. Rátukmál a szegény tanulóokra olyan tárgyakat, melyekről minden ember tudja, hogy azoknak senki soha az életben hasznát nem veszi s melyek emellett még a gyermek esztét sem élesítik. Hanem emellett tönkreteszik testi egészségüket, amit aztán pompásan fog telendíteni az a körülmény, ha a fiu hetenkint egyszer-kétszer kötelen kuszik vagy magasságot ugrál.

Hogy lehet most már azt kívánni, hogy ennek az ifjuságnak életkedve legyen, mikor kifacsart citrommá lesz

az agyveleje s száraz szivacsosá a szíve! Hogy fér meg ezekkel az idealizmus?

Meg aztán az ifju már maga is látja az életben előforduló számtalan igazságtalanságot, melyeket nemcsak másokon tapasztal, hanem szülein, rokonain, barátain, önmagán is. Hallja a családban, amint szülei kikelnek az élet rosszaságai, a hatalmasok ököljoga s nadályszerű vérszipolyozása, a bűn diadala, az erény szálnalmas sorsa ellen. Minden szó beleszivódik vérebe s már a szeretet ölében találja meg az élet gyűlöletét, az anyatejet csakhamar felváltja a méreghez való szoktatás. Látja, hogy önmagával, társaival miként bannak a tanárok. Nem a beregszászi iskolákra célok én e helyen, melyek — mint hallom — tiszteletreméltó kivételek ez alól, hiszen ezt még ha akarnám sem tehetném, mert a középiskola egy osztályát sem végeztem itten, de szólok azokról az állapotokról, melyeknek magam is közvetlen tanuja voltam s amelyekhez bizonyára nagyon sok hasonló van az országban. Láttam, hogy milyen másként bannak a tanárok azokkal, kik iránt egy vagy más okból rokonszenvvel vagy érdekel viseltetnek, mint azokkal, akikre megharagudtak. A gondolkozni tudó és szerető gyermekre nézve nem csupán pillanatnyi benyomás az ilyeneknek látása, hanem egész életére szóló tapasztalat.

Nagyban okozója a korán érettségnek a hírlapoknak mohó élvezete is. A sok csunya eseménynek, bűnnek, léhaságnak, parazitizmusnak, érdemtelen jutalomnak, ferdeségnek olvasása nagyon alkalmas arra, hogy annak a kedves tapasztalatlanságnak s az ebből folyó bájnak himporát elrabolja az ifju lélektől. Amikor pedig a fiu kikerül a poros padokból s beiratkozik az egyetemre, vagy az akadémiára, ha csak nem gazdag szülők gyermeke: előáll a rettenetes küzdelem a létért, mely elüzi az ifju szív melegét, mint a napsugarat a télnek fagyos lehellete.

De maga a korszellem is rendkívül fontos tényező ebben a tekintetben.

Ez elől nem zárkozhatik el senki sem teljesen, áthat mindenkit, csak hogy különböző irányban és mértékben. A mai kor szellemében a jó tulajdonságok mellett nagy szerepet játszik: az önzés, kapzsiság, protekcionizmus, szélhámosság, hazugság, becstelenség, erkölcsatlenség is és ehhez hasonló selege a mindenképpen káros vonásoknak. Ezek a tulajdonságok lépten-nyomon előfordulnak, nincs osztály, mely ezek elől elzárkozhatnék, nincs a nemzetnek olyan rétege, mely ezeknek nagyszámu léteét ne ösmerné. Nem lehet az ifjuságnak ezek tapasztalásától elzárkóznia, ha pedig már az említetteket gyakran látta: nem csodálkozhatunk, hogy illuziói lassan-lassan oszlaadoznak, gondolkodásmódja, érzése sötétebbé, ridegebbé lesz s az emberek iránti bizalma, az élethez való kedve már akkor eltűnt, mielőtt az emberekkel gyakrabban érintkezhetett volna, mielőtt még tulajdonképpen élt is volna.

Hibás lenne az ifjuság, ha a kort nem terhelnék ezek a sajátságok, de nem lehet hibás, mert a felhozottak talán tulságosan is igazak. Hogy kívánhatjuk az okozatnak, a következménynek megszűnését, ha az ok, az előzmény fennáll? Vagy talán, az lenne a helyes, ha az ifjuság tapasztalatainak ellenére is megmaradna boldog tudatlanságban, hiszékeny nézetekben? Ez is bekövetkezhetik, ha elvész gondolkozási képessége. Ne kívánjuk ezt!

Mi jobb? Vajjon az élvezetekről való előleges lemondás vagy az azok nem találásában rejlő kétségbeesés s ennek gyermeke, az öngyilkosság?

Dr. Kubowich Géza.

VÁRMEGYE. VÁROSOK.

Vármegyei közgyűlés.

E hónap 4-én és 5-én folyt le a vármegyei közgyűlés, amely elé sok ember nagy várakozással, reménykedéssel nézett. Hát a reménysége soknak valóra vált s most már a vármegye is boldog reménységgel nézhet a jövő elé. Ez a közgyűlés, mint a nyári eső, úgy hullatta a sok tényleges és tiszteletbeli állást a reménykedők ölébe. Minden

A NEFELEJTS.

A „BEREGI UJSÁG” EREDETI TÁRCÁJA.

Irta: Zachariásné Kallós Ilona.

Kimentem egyszer kedvenc helyemre, az erdő szélénél folydogáló patakhoz, leültem puha fűvel borított partjára, egy nagy tögyfa alá, mely zöld sátrat vont fölém. Elnéztem a csendes csobogással tova fűtő patakot, néztem a benne visszaverődő falombokat s azok zöld fátylan keresztül tündöklő azurkék eget. Andalító némaság vett körül, — csend, melynek ezerféle hangja van, édes álomba ringató zene, talányos zizegés, susogás, mely a bársony füvek ölekezéséből, lombok rezgéséből s milliárd kis rovar zümmögéséből támad.

Mi mindent fejez ez ki, panaszt, szenvedést, szerelmet, örömet. Micsoda elrejtett csodás világ ez, mely csak a mélyen figyelő előtt nyilatkozik meg.

Mily jó, mily édes kint a szabadban, a szív megnyugszik, hogyha bűja van, a lélek-ről lefoszlik a bánat fölege s az öröm, a boldogság mennyei elragadtatássá változik.

Lelkünköt édes érzelmek hullámai ringatják ábrándozásra, mintha leválna róla minden salak, haragot, gyűlöletet nem érzünk, csak szeretetet, nagy végtelen szeretetet az egész mindenség iránt s érezzük, hogy e mindent felölelő szeretet által hasonlókká letünk Istenhez.

Csodáltam Isten hatalmát egy kis mezei virág kelyhében, elragadtatással néztem annak finom, tökéletes alkotását. Majd egy fényes bogárka kötötte le figyelmemet, mely küzdelmekkel mászott fel egy ingó fűszálon s a fűhegyhez érve csalódottan mászott vissza és más fűvön kezdte meg sikertelen utazását. Megszántam a szegény magasba törekvő bogárkát, egy vesszőt helyeztem a fű mellé, melyen a bogárka felfelé igyekezett s csakugyan a fűhegyét elérve, folytatta útját a pálcikán s aztán felemeltem a vesszőt egész a fa lombjáig, melyet a bogárka csakhamar el is ért.

Mily boldog lehetett e kis bohó, azt híven, önjeléből jutott ily magasra.

Leültem előbbi helyemre s elmerengve néztem a körültem repkedő parányi, tarka pilléket, melyek megittasodva a virágok csókjától, mámorosan csapongtak egyikről a másikra mohón élvezve egy napos életük gyönyörét. A verőfényes léghen apró kis legyek forogtak, keringtek, szédületes táncot járva. Méhecske ropkedett szerelmes zümmögéssel körül egy virágot, mely vallomására bizalmasan tárt fel kelyhét s pár perc múlva ki van fosztva, kelyhének mézét elrabolta az önző méhecske.

Elnéztem aztán a nefelejtsével behintett patakpartot s úgy eltaláltam, miért szer a nefelejts patak mellett tenyészni? A fű körültem zizegett, a falevél susogott, mintha

azt mondanák, — oh ha te megértenéd, mi elmondanánk neked!

Mondjátok el, — mondjátok el, kértem őket. És csakugyan, mintha a halk susogásban volna némi rendszer, egyes szavakat hallok, majd tisztán érthetően suttozták el a következő regét.

Volt egyszer egy szegény asszony, aki oly nagyon szegény volt, hogy alig tudta mindennapi kenyerét megszerezni. De ő azért gazdagnak érezte magát, mert volt egy drága kincse, meghalt férjének szerelmi záloga, egy szőke fürtű kicsiny gyermeke, ki szép volt és kékszemű, mint édesanyja.

A kis fiu öt éves volt, erőteljes és életre való, anyja annyi szép reményt kötött hozzá, hogy majd ha nagyra neveli, mily jeles, derék ember lesz belőle, kit mindenki tisztel, s kit ő büszkén mondhat magáénak. E szép remények közt elfeledte, mily nehéz, sanyaru most élete. Ha kis fiát csókolgatta, nem érezte a kimerült éget, melyet a súlyos munka okozott.

Egy napon szorgalmasan dolgozott kis házikója előtt, fiacskája vidáman szökdecselt körülte, néha felnézett munkájából s látva élénk szép gyermekét, szívében tiszta gyönyör forrása fakadt.

Kicsi virágnak, édes angyalának nevezte s odahívt, hogy megcsókolgassa rózsás arcocskáját.

Virág! angyal: milyen hasonlat?

további elmélkedés nélkül csupán a választások eredményét közöljük ez alkalommal.

Főszolgabírák lettek: a tiszaháti járásban Horthy Gyula, a munkácsiban Papp Imre az ujonnan rendszeresített alsó-vecerekbe Joó Zsigmond. Tiszteletbeli főszolgabírák lettek: Kulin Zoltán, Péchy Aladár, Cserszky Péter. I. szolgabírák lettek: Szabó Elemér, Bay Gábor, Kulin Zoltán, Erdőhegyi Ferenc. Szolgabírák: dr. Györfly Aladár Péchy Szabolcs, tiszteletbeli szolgabíró Hőny István. Vármegyei III-ad aljegyző Simon Endre, IV-ed aljegyző ifj. Fedák István, tiszteletbeli aljegyző Füzesséry Géza, tiszteletbeli főügyész dr. Meisels Adolf és Méray Ádám, úrvaszeiki úrnök Tomory László lett.

Értesítés.

15552—1904. k. i. szám. A földművelésügyi m. kir. miniszter ur ó nagyméltósága felső magyarországból székhelyére, a fővárosba visszatérve, folyó hó 16-án hoztam intézett sorai által azon meleg fogadtatásért, mellyel a vármegye területén utjának minden részében találkoztam, őszinte köszönetét fejezi ki.

Miről a vármegye közönségét a vármegye területén megjelenő hirlapok utján értesítem.

Beregszász; 1904. szeptember hó 25-én.

Jobszty Gyula,
alispán.

Az alispán [5981—904 k. i. sz. időszaki jelentése.

Méltóságos Főispán ur! Tekintetes törvényhatósági Bizottság!

Időszaki jelentésemet a következőkben van szerencsém előterjeszteni:

Főispán ur Oméltósága Kabáczy Ernő, Péchy Szabolcs végzett jogászokat és Dr. Györfly Aladárt közigazgatási gyakornokokká nevezte ki, és pedig a két utóbbit fizetés nélkül; mivel a díjazott gyakornoki állások már be voltak töltve.

Horváth László munkácsi főszolgabíró gyászos elhunytá által a vármegye egy tehetséges ambiciózus és szorgalmas tisztviselőt veszített. Hosszas betegsége alatt Joó Zsigmond és Tomory László szolgabírák az ő munkaerjét pótolni igyekeztek, de az természetesen csak részben sikerült.

A felvidéki járásban júliusban az okozott fennakadást, hogy a főszolgabíró betegsége, Erdőhegyi Miklós szolgabíró pedig családi körülményei miatt egyszerre voltak akadályozva hivatalos teendőik ellátásában s voltak kénytelenek mindketten szabadságot kérni olyan időben, midőn Buzinkay Sándor szolgabíró egészsége helyreállítása végett már szabadságon volt. Minek folytán ez utóbbinak a szolgálat folytonosságá érdekében szabadságát meg kellett szakítani, a főszolga-

bíró pedig utasított, hogy a fennforgó körtülmények között a hivatal tagjaitól meg nem tagadható szabadságot ő ossza be s e részben a közszolgálat érdekeit szem előtt tartva.

Az alispáni hivatalnál Szlatinay Lajos irattárnok súlyos betegsége és hosszabb szabadságolása s ennek tartama alatt Lakatos Károly iktató megbetegedése és szintén szükségessé vált szabadságolása okoztak néhezzen legyőzhető nehézséget.

Egyébként az ügymenet ugy a központban, valamint a járásokban kielégítő volt, a hátrálékok a nyári szabadságolások dacára leaptak.

A vármegyei alkalmazottak a f. évi január 1-től kezdve kiutalt fizetési és lakbér többleteket a nyugdíjlap javára történt levonások mellett szeptember 1-én felvették. Ezzel azok mostoha helyzetén végre segítve van. Bizton lehet tehát reményelni, hogy a törvényhatósági közigazgatás is jelentékenyen javulni fog.

A pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőségnek az a része, mely a törvényhatósági teendőket végzi — amár több tagja a hivatalos órákon túl is kitaró szorgalommal és erőfeszítéssel munkálkodott — a volt megyei számvevőségtől átvett nagymérvű hátrálékok feldolgozni nem volt képes. A személyzet aránytalanul csekély számáról a pénzügyminiszter ur is meggyőződött; f. évi július havában ide két számellenőrt nevezett ki, de azok közül ezideig állását csak az egyik foglalta el, az is csak augusztus 20-án. Ezenkívül megbetegedések és szabadságolások is fordultak elő. Ennélfogva a kurnens állapot elérése az év vége előtt alig remélhető.

Dercényi főszolgabíró és Cserszky szolgabíró egy kihágási ügy elévülése miatt a belügyminiszter ur által elrendelt eljárás folyamán fegyelmiel vétkeseknek nyilvánítottam s mindkettőjüket dorgálással büntettem. E tárgyban hozott határozatom ellen a nevezettek fellebbezést nyújtottak be. Pap Imre szolgabíró bizonyos mulasztások miatt a közigazgatási bizottság fegyelmi választmánya elsőfokulag szintén dorgálással büntette. Király Béla utbiztos pedig 50 kor. pénzbürságra ítéltetett.

A lefolyt időszakban a közegészségi állapotok kedvezőbbek voltak mint aminek az előző időszakban észleltünk. Felnőttek közt járványszerű, vagy ragályos természetű bántalmak nem uralkodtak. A gyermekek közt a vörheny, kanyaró és különösen a szolyvai járásban a difteritis öltött nagyobb mérvet, de ezek is oly magatartást mutattak, hogy ez idő szerint járványos jellege egyik betegségek sincs. Egyéb gyermekbetegségek közül legelterjedtebb volt a bélhurut, mely a meleg időszakban megromlott táplálékok élvezete után szokott előállni. Az országos be-

Anyja látta mindezt, midőn észrevette, hogy fia a patak felé fut, lélekszakadva rohant ki a házból s abban a percben ért a patakhoz, midőn az — összecsapott gyermeke felett.

Rémes, elnyújtott sikoltás tört elő kebléből, mely végig rezgett a vidéken. Versenyt futott a patakka, követelte tőle fiát. Mind hiába, kis virága elhervadt, kis angyala elszállt. Kék szemének bőven omló könnyei a patak partjára hullottak.

Számára nem volt több öröm, fájdalomra nem volt vigasz, kis fiának halálát nem tudta elfeledni, nem távozott el a patak partjáról, ott sirta ki utolsó könnyeit, ott röpített el lelk utolsó sóhajával.

A tiszta anyai szeretet, anyai fájdalomból eredt könyek nyomán fakadtak e nefeletsek, olyan fájdalom sajtolta könyvtől, melyre nincs vigasz, nincs feledés.

Azóta az emlékezet virága a nefeletsek, azóta tenyész a patak partján.

Az est hirnöke, hűvös szellő csapódott felém az erdőből, felriadtam elmerültségemből, tekintetem a nefeletsekre esett: vajlon csakugyan egy szelető anya köny-özönéből támadtak azok, vajlon hallottam én ezt a reget, vagy csak álmodtam, vagy csak képzeltem . . . ?

tegápolási alap terhére, a vagyontalan betegek részére kiszolgáltatót gyógyszeréről szóló számlák folytonos emelkedést mutatnak, amiből azt lehet következtetni, hogy a szegényebb néposztály az orvosi segédelmet folytonosan nagyobb mértékben veszi igénybe.

Körorvosi állások közül ez időszereint csak a gáti betöltetlen, hol a körorvosi teendőket ideiglenesen egy beregszászi gyakorló orvos végzi. A vármegyei közokhóznál szervezett segédorvosi állás betöltött, de az ille ő állását még nem foglalta el.

(Folytatjuk.)

VEGYES HIREK.

* **Kinevezések.** Az igazságügyminiszter Dr. Benda Géza beregszászi törvényszéki albirót ügyészségre nevezte ki a beregszászi ügyészségre. — A király kinevezte Dr. Rác Bertalan alsóvecerek kir. járásbírói aljegyzőt jegyzőnek s Bihar Ferencet a munkácsi főgymnáziumhoz rendes tanárnak.

* **Cimadományozás.** A király Schönborn-Buchheim Ervin gróf követségi attasénak a követségi titkári címet adományozta.

* **Helyezés.** A király Dr. Rozs István munkács tőrsvost a budapesti honvéd helyőrségi kórházhoz, — Dr. Koszka Emil budapesti honvéd tőrsvost a munkácsi honvédtállomás orvosfőnökévé nevezte ki.

* **Halálozások.** Alantírottak ugy maguk, mint a nagyszámu rokonság nevében fájdalomról összetörve tudatjuk, hogy a legjobb nő, anya, testvér és rokon Törös Sándor né szül. Oravec Anna urnó folyó évi szeptember hó 29-én éjjel után 1 óraker életének 37-ik, boldog házasságának 19 ik évében egy napon át tartott, de elviselhetetlen kínok között elhunyt, A drága hamvak végtisztességtételét a római katolikus anyaszentegyház szertartásai szerint f. évi október hó 1-én délután 3 óraker tartjuk. Áldott legyen emlékezte s az örök világosság fényeskedjék neki! Beregszász, 1904. szeptember 30. Törös Sándor mint férj. Törös Béla, Ilona, Mária, Sándor, István, Boris, Erzsébet gyermekei. Oravec István testvére. Özv. Heffer Antalné szül. Gabona Mária, özv. Rady Ferencné szül. Gabona Jozefa nagynénjei. Gabona József nagybátyja. Rady Mária, Rady Anna, Rady Erzsébet dr. Gabona István, Gekszik Józsefné szül. Gabona Margit unokatestvérei. — Kasza Mihály honvédszázados a 11. honvéd gyalogezred Ungvárt állomásozó 3. zászlóaljának parancsnoka 45 éves korában elhunyt.

* **Szövevényi tanfolyam Ungban.** A kereskedelmi miniszter Ungvármegye Nagyszeretva községében a téli 3 hónapra szövevényi tanfolyam tartását rendelte el. A tanítást egy Késmárkól küldött takács fogja végezni államköltségen berendezendő szövevényben.

* **Választás.** Az ungvári fillérbank igazgatósága pénztárosává az elhunyt Rákosi János helyére Weinberger Izidor igazgatósági tagot választotta meg.

* **Meglopta a mostohaatyját.** Jakab Gábor kis-bégányi lakos házába egy éjjel behatolt a mostoha fia: Pauliszky Gábor, még pedig aképen, hogy az ajt lakatját előbb lefeszítette, a szobából aztán körülbelül 27 K értékű ingókat ellopott s aztán S. Tompa Mihály nagybégányi lakosnak az ellopott dolgokat 5 K 80 filléért eladta.

* **Alakuló közgyűlés.** Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés beregszászi kerülete október 9-én délelőtt 10 óraker tartja a beregszászi városháza nagytermében alakuló közgyűlését.

* **Hivatal vendég.** György József barkaszói lakos Molnár Sándor nagyguti lakos házába bement s ottegy ládától egy 20 K ás papírpénzt s a konyhából egy akácfanyelű ást és egy vaslapátot elvitt.

* **Kincset talált.** A vásáros-naményi határban a „Ludenyos“ nevű mezőn a vasutépítésnél dolgozó Csacsóvic Adolf boszniai származásu kubiikus egy kis edényben 20—22 drb. kisebb nagyobb hajtűszerű, recézett aranyrudacsát és 2 drb. nagyobb zsebórához hasonló medalliont talált. A munkás a leletnek értékességét eleinte fel nem ismerte, a kincseket ingyen elosztogatta s vagy

A virág oly hamar hervad s angyallá a meghalt kis gyermek lesz.

A házikó virágos réten állt, nem meszre tőle gyors patak csörgedezett.

Az anya bement a házba, azalatt a magára maradt gyermek virágokat tépett, behallatszott anyjához kedvesen csengő hangja.

Anyám, jó anyám virágot szedek nekéd, sok, sok virágot és te ugye sokszor csókolsz meg érte?

Igen, igen szólt ki az özvegy elragadó szeretettel.

A kis fiu pillangót látott pihenni egy virágszirmon, feledve lett a sok letarolt virág, szétszórtá és a pillangóhoz futott, de az könynyedén tova röpített. A pillangó oly szép volt, a fiucska birni óhajtott, futott tehát a légi vándor után. Az néha pihenőt tartott egy-egy virágra szállva, de ha a gyermek közelgett, tova röpített. Maga után csalogatta a gyermeket egész a patakpartig, a kis fiu már félt, hogy a szép pille átszáll a patakon s akkor az elveszett reá nézve.

De nem! — megpihent egy fűzfa ágán, melynek törzse mélyen a patak felé hajlott, lecsüggő ágait a habok csókolgatták. A fiucska óvatosan végig lépdelt a fatözsön, már az ágak közé ért, már kinyújtá kezét a himes pille után, midőn egyensúlyt veszve a patakba zuhant, a víz kavargva csapott ő sze felette, szőke feje felütődött a víz színéig, az ár ragadta magával s a kis fiu utban volt a menyország felé, hogy angyallá legyen.

7 darabot pipaszurkálónak használt. Vagy 15 drbot Ricottin Péter kőművesnek 60 K ért elatott.

* **Kamatlábleszállítás.** Mint értesülünk, a Mezőkasszonyi Népbank Részvénytársaság a kamatlábat úgy a váltó-, valamint a jelzálogkölcsonknél is 7°/_o ra redukálta. Az említett pénzintézetnek erre vonatkozó mai számunkban megjelent hirdetésére felhívjuk olvasóink figyelmét.

* **Műkedvelők színelőadása.** A A tiszta-ujlaki ifjuság folyó hó 9-én a Korona szállodában egészen új díszletekkel az egyházak javára táncmulatsággal egybekötött színelőadást rendez. Színe kerül: Géczy István remek népszínműve: a Régi szerető.

* **Bokrétaünnep.** A nagy szőlősi gyermekmenhely építése olyan szépen halad, hogy már a bokréta ünnepet is megtartották. Ybl Lajos műépítész és Virányi Béla beregszászi mérnököt, az építkezés ellenőrző-jét táviratban üdvözölték a vállalat munkásai.

* **Társasbéd** F. hó 9-én az OMKE alakuló gyűlése után délben a Vasut vendéglőben társasbéd lesz. Jelentkezni lehet Auer Károly urnál.

* **Elfogtak egy gonosztevőt.** Gábor Gyula somi illetőségű legényt elfogták a csendőrök. Azzal gyanúsítják, hogy Beregszászban és környékén rablóvilkossági kísérletet, több csalást és lopást követett el. A csendőrök a legényre Kisbégány község határában akadtak rá.

* **Dinamit egy vasuti hid alatt.** Az ungvölgyi vasutvonalat összekötő felsődomonyai vashid alatt az ottani vasuti őr egy frissen elásott, nagy dinamittöltényt talált.

* **A szüret** a beregszászi hegyen október 20-án kezdődik.

Hirdetmény. Értesítetnek a beregszászi illetőségű és a Beregszászban tartózkodó idegen illetőségű közös hadseregbeli és honvédtartalékos és póttartalékos katonák és jelentkezésre köteles népfőlkelők, hogy a közös hadseregbeli ellenőrzési szemle a f. év október hó 6-án a honvéd ellenőrzési szemle, a f. évi október hó 15-én, a népfőlkelő ellenőrzési szemle a f. év október hó 19-én reggel 8 óra:or a varosháza udvarán fog megtartatni, amikor is a szemle kötelesek büntetés terhe alatt pontosan megjelenni tartoznak. Hunyady, v. főjegyző, kat. ügyi előadó.

Kezdődő tüdőbetegségek gyógyítására a legkiválóbb orvosoktól ajánlott **SIROLIN** szolgál. Ez még előrehaladottabb esetekben is szembe-tűnő javulást idéz elő. A **SIROLINT** kellemes szaga miatt szívesen szedik a felnőttek és gyermekek is; ez nem terheli a gyomrot, mint a kreozót és készítményei. Ellenkezőleg rövid idő alatt étvágyjavulás áll be, a táplálkozás erősbbödik, valamint javul a tüdőben fellépett kór is.

IRODALOM MŰVÉSZET.

A legolcsóbb folyóirat s e mellett a legértelmesebb kétségkívül az „Érdekes Könyvtár“. Előfizetési ára negyedévre csak egy korona. Tartalmaz kitűnő elbeszéléseket, pompás novellákat, humoreszkeket, örökbecsű költeményeket, ismeretterjesztő apróságokat és rejtvényeket, amelyeknek megfejtői mind,

Ad 572—1904. vht. sz.

kivétel nélkül, könyvjutalmat nyernek. Mutatványfüzetet kívánatra ingyen és bérmentve küld bárkának az „Érdekes Könyvtár“ kiadóhivatala, Budapest, V., Kálmán-utca 2.

Uj lap a szomszédban. A Máramarosi Hiradó c. hetilap IX. évfolyamában megszűnt. Most ugyanennek a kiadónak kiadásában megindult a „Máramaros megye“ c. társadalmi és közgazdasági hetilap. Szerkesztője: Dr Heller Zsigmond. A lap előfizetési ára: negyedévre 2 kor., mely a kiadóhivatal címére (Máramarossziget, Erzsébet-főter 16 sz.) küldendő.

Képvásárlás. A Nemzeti Szalon munkácsi tárlatán az elmúlt hét folyamán a következő képvásárlások történtek: Gulácsy Lajos: Utolsó kenet, Fényes Adolf: Szenes ember, megvette Kohner Jenő Bihari Sándor: Eső után, Gulácsy Lajos: Halászbárka, Ujváry Ignác: Téli kikötő, Kézdi-Kovács László: Tél, Déry Béla: Reggel Fianonánál, megvette Kohner Alfréd. Kézdi-Kovács László: Őszi álom, Rubovics Márk: Horgászó leány, Keményffy Jenő: Faszor, Gulácsy Lajos: Tájékp. megvette Várady Gyula. Bachmann Károly: Csendélet, megvette Bertalan Margitka, Rubovics Márk: Tengerpart Ostendénél megvette Bertalan Tivadar. Cserna Rezső: Nászuton, megvette Widder Sándor. Gulácsy Lajos: Holdfény, megvette: Gulácsy István (Beregszász) Rubovics Márk: Tájékp. Vierwaldstättentől, megvette Fényes Lajos dr., Telpy Károly: Balatonföldvár és Balaton, megvette Ferenczy Gyula. Kézdi-Kovács László: Est az Alföldön, Est a tanyán, Bachmann Károly: Részlet Palotánál, Déry Béla: Hullámtörés Ragusanál, megvette Hrehuss Gyula, Markó Ernő: Aranyeső, megvette Csicsery Zsigmond. Rubovics Márk: Falu a tóparton, megvette Hoffman Hugó.

TÖRTÉNETI ADATOK.

Lónyay Anna fejedelemasszony záloglevele 1688-ból.

Mi Lónyay Anna néhai Méltóságos Erdélyi fejedelem Kemény János Edes Uram Eözvegye. Adjuk emlékezetül mindenknek a kiknek illik ez mi levelünk rendiben. Hogy mi bizonyos szükségünktől viseltetvén, attuk zálogba nemes Bereg Vármegyében Kaszomban levő telkünket Házastul, mely telekünk ez előtt volt Veres János jobbágyunké, mely telek napkelet felől való szomszédgya Mészáros György pusztája, napnyugott felől pedig Szigyártó János háza. Ugyan ezen fenn megh említett helyben lakó nemes vitéz Várad, Péter urkk nyolczvan Magyar forintokbai minden hozá tartozó portióval és örökségével edjűtt. Ilyen Conditio alatt, hogy eő klme és mind két ágon levő maradéki successori és legatariusi mind adig birhassák, míg mi vagy két Ágon levő Maradékunk és fen megirt summa pénzt le nem tesszük. Ha pedig mi vagy két Ágon levő Maradékunk annak ideiben ki akarnók váltani, akár mikor letévén mi az fen megirt summát, tartoznak eő Klme kezekből kibocsátani az fen megirt telket. s mind maradéki, ha pedig nem akarnók eő Klme kezekből kibocsátani, letévén mi az fen megirt summát egy Szólga Birót maga házából is ki hozatva, annak erejével vissza foglaltathassuk. Hozzá adván azt is, hogy Husz forintig építhessen eő Klme, s mind maradéki azon telken, és az kiváltásnak idején megbecsültetvén az épületet tartozunk az épületért is az husz forintot

letenni. Mellykk nagyobb bizonyására és állandó vóhára Adtuk ez substitualt és pecsétünkkel megerősített levelünket.

Datum Perecsen die 28 sbris 1688.

Anna Lónyay mp.

(P. H.)

Coram me Georgius Tiba mp.

Coram me Michael Tiba mp.

Coram me Michael Császár mp.

Az oklevélgyűjteményében lévő eredeti után közli: Feöldi Doby Antal.

KÖZÖNSÉG ROVATA.

— Ebben a rovatban közérdekű dolgokat díjtalanul közölünk, de a felelősség úgy tartalomért, mint alakért a beküldőt terheli. —

Szithár János balazséri gk. tanító 7¹/₂ éves leányomat tanítás alatt az iskolában úgy arcon verte, hogy a padból kiesett, azután a padba visszacsapta és öklével a fejét 3-szor megütötte. A gyermek orra vére is megindult. Ugyanez a tanító a többi gyermekekkel is durván szokott bánni Ennek oka az, hogy szereti a szeszes italokat.

Szabó József,
balazséri zsillipőr,

Terményárak.

1904. október 5.

Ó-Gabonanem	kor.	fil.
Buza	16	60
Rozs	13	20
Árpa	14	40
Zab	12	80
Tengeri	16	40
Repce	—	—
Köles	—	—

Háromszori bekenésre!

megszabadul kellemetlen lábizzadásától. Egy korona beküldése ellenében (tiz levéljegy) bérmentve küldi **RIESZ, Halas.**

Hirdetmény.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a beregszászi **ANNA gőzfürdőbe a gőzfűtést** bevezettem s így gőzfürdöm a legmodernebben berendezve és a legnagyobb kényelemmel ellátva áll a n. é. közönség rendelkezésére. Szives pártfogásért

esedezik

Hartman Ferencz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a máramaros-szigeti kir. járásbíróság 1902. évi Sp. III. 43/14. számú végzése következtében dr. Barkász Sámuel kincstári ügyész által képviselt **Királyi kincstár** javára **Uray Imre** ellen 497 kor. 72 fill. s jár. erejéig 1904. évi augusztus hó 18-án foganatósított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 2180 koronára becsült ingóságok u. m.: termény és takarmány nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a beregszászi kir. járásbíróság 1904. évi V. 835/l. számú végzése tolytán 497 kor 72 fill. tőkekövetelés, ennek 1884. évi október hó 31. napjától járó 6°/_o kamatai és eddig összesen 146 kor. 65 fillérben bíróság már megállapított, valamint a

még felmerülő költségek erejéig a hetei határon a tanyán leendő eszközésére **1904. év október hó 10-ik napjának délutáni 1¹/₂3 órája** határidőül kitzüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108 §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfooglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, jelen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Beregszászon, 1904. évi szeptember hó 11. napján.

Schuller, kir. bír. végrehajtó.

A vidéken lakó családoknak
szobakloset,
 mely mint elegáns bútorcsoport, bármilyen lakásban
 elhelyezhető.
latentoló kocsik
Hyg. köpceszek
Bidettek és Irrigatorok
mosdó- és fürdőkádak.

Érdekes árjegyzéket ingyen és bérmentve küld

GÜTTMANN L.
 oloset-gyár
 Budapest, IV., Városház-utca 2. szám.
 (Kossuth Lajos-utca sarkán.)

Pénzt
 ékszerekre, értékpapírokra és minden elfogadható tárgyra. Bárhol másutt elzálogosított tárgyakat magamhoz váltok és azokra magasabb kölcsönt a legolcsóbb kamatok mellett adok

Mór Jakabné, zálogkölcsön int. Árpád-u. 23.

Hirdetmény.

*Bethlen-utca 17. szám alatt **1 szoba, 1 előszoba**, mely konyhaként is használható, azonnal bérbe kiadó.
 Felvilágosítást nyújt:

Dr. Kubowich Géza,
 ügyvéd Beregszász
 Árpád utca 29 szám.

Hirdetmény.

Az előrehaladott idény miatt az összes raktáron levő áruk ugymint férfi és női ruhakelmék, ing, kalap, gallér, kézelő, kesztyű, nyakkendő, fűzők, vásznak, kanavászak, ágy asztalterítők stb. leszállított árakban lesznek elárusítva **Winkler Mór,** rőfös és divátáru üzletében.

Az amerikai kiutazásról.

Gróf Tisza István minisztereink kifejezetten kijelentette a képviselőházban, hogy a kivándorlót semmi körülmények között sem akarja megfosztani a maga szabad elhatározásától. Mindenki arra utazhatik, a merre utazni akar. A miniszterelnök ugyancsak a képviselőház nyílt ülésén hangsúlyozta, hogy egyetlen egy kivándorlót sem foa arra kényszeríteni, hogy Fiumén keresztül hagyja el az országot. Ezen az utvoulon tizennyolc napot kell tölteni, hogy Amerikába eljussunk. A községi és körjegyzőket utasította ugyan a magyar kormány, hogy a kivándorlóknak a fiumei tizennyolc napos amerikai utazást ajánlják, ám a jegyzők ennél tovább nem mehetnek. Ajánlani ajánlhatják a hosszabb tengeri utazást, de nem kényszeríthetnek rá senkit. Mert ha a kivándorló kijelenti, hogy Brémán keresztül akar utazni, ahonnan 7 nap alatt éri el Amerikát, a jegyző az utlevelet Brémán át is köteles kiállítani. Az esetben azonban, ha a jegyző ezt mégis megtagadná, a kivándorlónak jogában áll a jegyző ellen azonnal panaszt emelni a vármegye alispánjánál. A vármegye alispánja majd elrendeli, hogy a jegyző adja ki a kivándorlónak a brémai utlevelet. Ha mégis akadna valaki, aki a kivándorlót egyéni szabadságától megfosztva, kényszeríteni akarja a fiumei utra, az ellen sürgős beadványt kell intézni gróf Tisza István miniszterelnöknek, mint belügyminiszterhez Budapestre. A miniszterelnök kétségtelenül igazságot fog tenni. Aki a brémai utlevelet megkapta, Oderbergen keresztül akadálytalanul utazhat Brémába és onnan 7 nap alatt eljut Amerikába. Az ügynököktől senki semmi esetre se ijedjen meg. Az ügynökök, vagy megbízott senkit fel nem tartóztathat s ha valamelyik mégis megkockáztatná, azt az ügynököt föl kell jelenteni a miniszterelnöknek, még pedig az a legolcsóbb, ha a kivándorló ott, a hol feltartóztatják, rögtön sürgönyblankettát kér és az ügynököt gróf Tisza István miniszterelnök budapesti címére szóló táviratban kért megbüntetni. A miniszterelnök ilyen esetben tustén intézkedik, hogy a kivándorló szabadon utazhassék, sőt arra is kell hogy gondja legyen, hogy az ügynököt megbüntessék. A miniszterelnök az ügynököktől is megköveteli és kell, hogy megkövetelje, hogy a törvényt tiszteletben tartsák s azokat a kivándorlókat, a kiknek brémai utlevelük van, ne háborgassák Utlevél nélkül senki se utazzék Amerikába. Már azért sem, mert hiszen utlevelet mindenki kap.

Missler F., Bremen.

520—904. sz.

Árverési hirdetmény.

Mezőkaszony község képviselő testületének megbízásából ezennel közhírré teszem, hogy a mezőkaszonyi közös iskolai alapvagyon Mezőkaszony községhezánál, esetleg a helyszínén **folyó évi október hó 12-ik napjának délelőtt 10 órakor** nyilvános árverésen örök áron el fog adatni.

Miről az árverelni szándékozók oly hozzáadással értesitem, hogy az árverési feltételek a körjegyzői hivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Mezőkaszony, 1904. október hó 2.

Bakcsy László,
 körjegyző.

Árverési hirdetmény.

F. hó 11-én délután 4 órakor a Nagy-Lónya határában fekvő Horthy-féle tanyán, a Deutsch Mór bieltzi lakos gyáros által megvett, de el nem szállított tavalyi termésű **1 kazal kender** Schvarczér Ödön beregszászi kir. körjegyző közbenjötté melletti nyilvános árverésen a a legjobbat ígérőnek el fog adatni.

Bővebb felvilágosításokkal szolgál **dr. Klein Jenő** beregszászi ügyvéd.

Grosz Jenő,
 árvereltető.

A eperjesi népbank

KÁLYHAGYÁRA

ajánlja a legjobb hirtévnek s mindenütt közkedveltségnek örvendő

tüzálló fehér chamotte-agyagból gyártott

kiváló minőségű diszes kiállítású

cserépkályhát és
KANDALLÓIT

felette jutányos árban.

A gyári szerelőink által felállított kályhák használhatóságáért és jóságáért feltétlen felelősséget vállalunk.

Kizárólagos képviselőtünk és raktárunk **MARKOVICS SÁMUEL** urnál Beregszász Andrassy-utca 19. szám alatt. — Képviselőnk kívánatra mintákkal és költségvetéssel szolgálhat.

Régi kályhák átrakása és javítása jutányosan eszközöltetnek.

KÖLCSÖNÖKET

2000 koronán felül

VÁLTÓ és

kezesek nélkül

jelzálogi biztosítás mellett

FÉLÉVI

kamatfizetéssel

SZEMÉLYI

hitelre

váltó ellenében

NEGYHAVI

kamatfizetéssel

7%

kamat mellett folyósít

^aMezőkaszonyi Népbank

Részvénytársaság.